

Peritoneaal dialyse

De gang van zaken op de afdeling Dialyse

Inhoudsopgave

Klik op het onderwerp om verder te lezen.

Hulpverleners op de afdeling Peritoneaal Dialyse	1
PD-katheter	2
Huisaanpassingen	2
Training	2
Verzorging van de huidpoort	3
Hygiëne in het algemeen	3
Energievergoeding	3
Extra afval	4
Vakantie	4
Transplantatie	4
Tot slot	4
Belangrijke telefoonnummers	4

Deze informatie is bedoeld voor patiënten die met een peritoneaal dialyse (PD) behandeling te maken gaan krijgen. Het doel is u tijdig te informeren over wat u te wachten staat.

U leest praktische informatie over de gang van zaken op de afdeling Dialyse van het ETZ. Hierdoor kunt u geïnformeerd aan uw behandeling beginnen.

Hulpverleners op de afdeling Peritoneaal Dialyse

nefroloog

U blijft onder behandeling bij de nefroloog.

De behandelend nefroloog stelt uw behandelplan op en bespreekt dit met u. De nefroloog is uw hoofdbehandelaar.

peritoneaal dialyse (PD) verpleegkundige

De 4 vaste dialyseverpleegkundigen vormen samen met een verpleegkundig coördinator het peritoneaal dialyseteam (PD-team).

maatschappelijk werk

U hebt mogelijk (in de predialyse fase) kennis gemaakt met een maatschappelijk werker. Als dialysepatiënt krijgt u te maken met grote veranderingen op lichamelijk, emotioneel en praktisch gebied. U en uw naasten kunnen de maatschappelijk werker spreken over veel verschillende onderwerpen. De maatschappelijk werker kan met u in gesprek gaan over onderwerpen zoals:

- verwerking/acceptatie;
- uw thuissituatie/thuiszorg/zelfredzaamheid;
- financiën/werk/vakantie;
- transplantatie;
- relatieproblemen/seksualiteit.

Zij kan u helpen met uw gevoelens en problemen en samen met u een (praktische) oplossing zoeken.

diëtiste

Een belangrijk onderdeel van dialyse is het behoud van een goede voedingstoestand. U hebt mogelijk (in de predialyse fase) al kennis gemaakt met een van de diëtisten van de afdeling Dialyse. Zij begeleiden u ook tijdens de dialyse fase. Jaarlijks hebt u 1 à 2 keer een consult bij een van de diëtisten.

PD-katheter

Voordat u kunt starten met peritoneaal dialyse moet er bij u een katheter ingebracht worden (geïmplantéerd worden). Dit is een slangetje dat via de buikwand in uw buikholte wordt gebracht, een zogenaamde PD-katheter. Uw nefroloog verwijst u hiervoor door naar de chirurg.

- U krijgt een afspraak met de chirurg op de polikliniek Vaatchirurgie (op de afdeling Dialyse). De chirurg bereidt u tijdens deze afspraak voor op de operatie en bepaalt de plaats waar de PD-katheter wordt geplaatst.
- Nadat u bij de chirurg bent geweest, moet u zelf een afspraak maken op polikliniek Anesthesiologie (telefoonnummer (013) 221 22 91). Vertel hierbij dat het gaat om een operatie voor een peritoneaal dialyse katheter.
- Als de anesthesioloog akkoord gaat met de operatie, gaat u aansluitend langs bij polikliniek Chirurgie (route 60). Op deze polikliniek maakt u een afspraak voor de operatie. U kunt dit **niet** telefonisch afspreken.
- Als u de datum van de operatie weet, neemt u contact op met de PD-verpleegkundige. U kunt tijdens het telefonisch spreekuur, op werkdagen tussen 08.00 en 10.00 uur, contact opnemen op telefoonnummer (013) 221 29 84.
- Het implanteren van een peritoneaal katheter is een operatie waarvoor u 1 dag opgenomen wordt. Algemene informatie over een opname in het ETZ, vindt u in de brochure Wegwijs. Deze ontvangt u op de verpleegafdeling waar u opgenomen wordt.
- Na de operatie wordt uw katheter 2 keer per week doorgespoten, de PD-verpleegkundige bespreekt dit verder met u. Ongeveer 10 tot 14 dagen na de operatie start u met de PD-behandeling.

Huisaanpassingen

Voor u kunt beginnen met thuisdialyse moet uw huis aangepast worden. De medisch maatschappelijk werker is de coördinator van de huisaanpassingen die nodig zijn bij peritoneaal dialysebehandeling. In overleg met u wordt in uw woning bekeken welke aanpassingen er moeten komen. Tijdens dit huisbezoek krijgt u tevens uitleg over de procedure van de aanpassingen en aanschaffingen en informatie over de samenwerking en vergoedingen van de zorgverzekeraar.

Training

U krijgt, voordat u thuis start met de peritoneaal dialyse, een uitgebreide training. Deze duurt 4 à 5 dagen. De training gebeurt poliklinisch op de afdeling Dialyse door één van de PD-verpleegkundigen. Als u dit wenst, kan uw partner of een familielid of een naaste hierbij betrokken worden. Na de training kunt u de behandeling zelfstandig thuis uitvoeren. De benodigdheden worden door de firma thuisbezorgd. U komt gemiddeld 1 keer per 6 weken op de polikliniek voor controle bij de PD-verpleegkundige en bij uw nefroloog. Meer informatie over deze zaken hoort u tijdens de training.

Verzorging van de huidpoort

De huidpoort is de plaats waar de katheter door de huid heen naar buiten komt.

De huidpoort en zijn omgeving moeten dagelijks nauwkeurig worden geïnspecteerd (eventueel kunt u een spiegel gebruiken).

- Let vooral op roodheid, plaatselijke warmte, zwelling, bloeding, ongewoon veel korstjes, pus, ontvelling en pijn.
- De huid rond de katheter niet meer aanraken dus niet krabben!!
- Na de operatie 2 à 3 weken niet douchen, douchen pas na overleg met de CAPD-verpleegkundige ($\pm$ 2-3 weken na operatie).
- Nooit poeder, zeep, lotion op de huidpoort aanbrengen.
- Altijd werken met goed gewassen handen en verzorgde, korte nagels.
- Werk zo schoon en steriel mogelijk.
- De eerste weken voordat u met de training start moet de katheter 2x per week met NaCl 0,9% vloeistof worden doorgespoten. Dit gebeurt door de PD-verpleegkundige op de afdeling Dialyse, hiervoor krijgt u afspraken mee.

Verzorging eerste 2 weken na operatie met Bethadine jodium oplossing

- Haal de pleister eraf.
- Neem een steriel gaasje en besprenkel dit met Bethadine jodium oplossing (schoon werken).
- Dep met 1 gaasje voorzichtig de huid rondom de insteekplaats van de katheter.
- Laat even drogen.
- Plak direct af met steriele pleister.

Verzorging 2-3 weken na operatie met Bactroban zalf

- Haal pleister eraf en fixeer de katheter met een riempje, elastiek of iets dergelijks.
- Als u mag douchen; huidpoort schoonspoelen zonder zeep of douchegel.
- Met schone handdoek eerst huidpoort droogdeppen, hierna rest van lichaam afdrogen.
- Neem een steriel gaasje en doe hier beetje Bactroban zalf op (zalf niet met handen aanraken, schoon werken).
- Dep het gaasje voorzichtig op de huid rondom de insteekplaats van de katheter.
- Plak direct af met steriele pleister.

Als u vragen heeft, kunt u altijd bellen naar onderstaand telefoonnummer:

- (013) 221 29 10 vragen naar PD-verpleegkundige.
- Bij geen gehoor (013) 221 00 00 vragen naar telefoonnummer: 16359.

Hygiëne in het algemeen

De kamer waar de PD-behandeling plaats vindt, moet hygiënisch zijn en gemakkelijk schoon te maken. Deze ruimte moet zo veel mogelijk vrij van stof zijn om de kans op infectie te minimaliseren.

Laat huisdieren niet toe op de dialysekamer.

Energievergoeding

Voor iedere dag dat u thuis PD-wisselingen verricht, ontvangt u een bedrag voor energiekosten (elektra, verwarming, schoonmaak, extra was, eventuele extra huisvuilcontainer enz.). Dit bedrag wordt **per kwartaal** via de zorgverzekeraar overgemaakt op uw bankrekening. In de meeste gevallen kunt u 2 weken na het kwartaal het bedrag verwachten op uw rekening.

Om hiervoor in aanmerking te komen krijgt u tijdens de trainingsweek het formulier 'CAPD Energievergoeding' (ondertekend door arts). U stuurt dit formulier ondertekend naar uw zorgverzekeraar.

Extra afval

U krijgt door de PD-behandeling meer afval van dozen en disposables dan u gewend bent. Het kan zijn dat de containers van de gemeentereiniging onvoldoende capaciteit hebben. Als u dat merkt, kunt u bij uw gemeente een grotere of een extra afvalcontainer aanvragen. Als u na verloop van tijd deze extra container niet meer nodig hebt, b.v. na transplantatie of u wordt gedialyseerd in het ziekenhuis, dan kunt u de container weer laten ophalen.

Vakantie

Het is mogelijk om als peritoneaal dialysepatiënt op vakantie te gaan. Uw nefroloog moet u hiervoor wel toestemming geven. Meer informatie hierover leest u in het Zorgboek Nierfunctie Vervangende Behandeling van de Nierstichting. U regelt de vakantie zoveel mogelijk zelf samen met de firma die ervoor zorgt dat uw benodigdheden op uw vakantieadres bezorgd worden. In de trainingsweek hoort u hier meer over.

Transplantatie

Met uw nefroloog kunt u bespreken of u voor niertransplantatie in aanmerking komt. Zo ja, zie voor meer informatie het hoofdstuk *Mogelijke niertransplantatie*.

Tot slot

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, kunt u deze tijdens de openingstijden van de afdeling stellen aan de PD-verpleegkundige.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis):	(013) 221 00 00
Locatie ETZ Elisabeth	
Afdeling Dialyse:	(013) 221 29 10
Route 10	
Locatie ETZ Waalwijk	(013) 221 12 91
Eerste etage Gezondheidscentrum	
Het Koetshuis	
Medisch Maatschappelijk Werk:	(013) 221 00 50
Vakgroep Diëtetiek:	(013) 221 00 50

Voor meer informatie: zie onze website www.etz.nl